

Motion till riksdagen 2007/08:Ub328

av **Magdalena Andersson (m)**

Utbytesverksamhet för studenter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mål för utbytesverksamheten för studenter.

Motivering

Av Sveriges cirka 400 000 studenter är det bara 2 500 som deltar i EU:s utbytesprogram Erasmus. Sverige, med ett deltagande på 0,65 procent under 2005/2006, ligger i botten i Europa. Av de 15 EU-länder som varit med i Erasmus under en längre tid är det bara Grekland och Storbritannien som har lägre siffror än Sverige. Vårt grannland Finland visar ett betydligt större intresse: av de finska studenterna deltog en dubbelt så stor andel som i Sverige i utbytesverksamhet.

De europeiska länderna, som Erasmusprogrammet riktar sig till, är våra viktigaste samarbets- och handelspartner i världen. Vår utrikeshandel är beroende av ett gott samarbete och utbyte med dem. Det är i EU som vi i Sverige är med och har inflytande när det gäller svenskars och andra européers framtid – bland annat avseende sysselsättning, utbildning och företagandets villkor. Det här gör Erasmus till ett särskilt viktigt utbytesprogram. Erasmus är dessutom ett fördelaktigt program för svenska ungdomar. Våra studenter ges möjlighet att studera på ett universitet i ett annat europeiskt land i tre till tolv månader. Man studerar på samma villkor som de inhemska studenterna och betalar ingen terminsavgift. Efter studier kan man tillgodoräkna sig utbildningen i examen och också få ekonomiskt stöd¹. Erasmusprogrammet är också väldigt uppskattat av dem som deltar, många uppfattar studietiden i ett annat europeiskt land som det bästa de gjort.

¹ 275 €/mån i genomsnitt.

Fel! Okänt namn på

Högskolan i Jönköping är långt framme vad gäller internationellt samarbete. Man har, när målet för Sveriges del är nedbrutet på respektive lärosäte, inte långt till det uppsatta målet 2012. Högskolan i Jönköping framställs också som ett gott föredöme när det gäller internationaliseringsarbetet av Internationella Programkontoret. Tyvärr är situationen inte lika ljus överallt i Sverige. För några år sedan gjordes en enkätundersökning² om Erasmusprogrammet som visade att många lära och studenter inte kände till villkoren för deltagande, rätten till tillgodoräknande av kurser och det ekonomiska stöd som Erasmus erbjuder. Inte heller kände de till det egna lärosätets utbud av platser för utlandsstudier.

Sverige ligger, som sagt, i botten i Europa när det gäller andelen utresande Erasmusstudenter. Samtidigt har EU-kommissionen och EU-parlamentet ett mål om att 3 miljoner studenter ska ha deltagit i programmet år 2012. Sveriges andel av Erasmusstudenterna skulle med detta mål vara 6 000 svenska studenter som åker ut i Europa genom Erasmus om fem år. En ökning som motsvarar närmare 3 500 studenter jämfört med idag. Det är en kraftfull men riktig ökning, framförallt med tanke på den ökade internationaliseringen och människors och varors ökade rörlighet. Men för att vi i Sverige ska lyckas krävs åtgärder.

En åtgärd är preciserade krav på lärosätena. Det krav som behöver ställas innebär att minst 1,5 procent av studenterna ska delta i Erasmus om fem år. Merparten av universiteten och högskolorna i landet kommer med ett sådant krav att ställas inför behov av extraordinära insatser. Därför är det viktigt att lärosätena får stimulans i arbetet. Ett exempel på sådan stimulans kan hämtas från Finland; där tilldelas lärosätena extra resurser när många studenter deltar i utlandsstudier liknande Erasmus – så bör det bli även i Sverige. Dessutom bör lärosäten som inte uppnår målen få minskade resurser.

Det är också viktigt att fler universitets- och högskolelärare uppmuntras att delta i Erasmus. Lärare som själva deltar kan både bli goda förebilder och säkra kvaliteten på verksamheten. Ett högt deltagande i Erasmus inom lärarkåren torde med stor säkerhet öka det internationella engagemanget och få fler studenter att delta. Att Finland – med en dubbelt så stor andel utresande Erasmusstudenter som Sverige – också har en av de största andelarna lärare i Europa som deltar i Erasmus är sannolikt inte en slump.

Om regeringen vidtar dessa åtgärder skulle det avsevärt öka svensk utbildnings internationalisering. Det skulle också utveckla Sveriges förutsättningar att vara en framstående kunskapsnation och dessutom stärka svenska studenters möjligheter att hävda sig i den europeiska konkurrensen. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 3 oktober 2007

Magdalena Andersson (m)

² Internationella Programkontoret.